

Motion till riksdagen

1988/89:A208

av Kenth Skårvik (fp)

Ökad verksamhet vid Samhall

Det senaste årets allmänt goda läge på arbetsmarknaden måste utnyttjas för att ge fler arbetshandikappade en fast förankring i arbetslivet. Vi får inte bländas av de mycket låga arbetslöshetssiffrorna. En fortsatt ökning av antalet förtidspensionärer, ökade sjuktal och en stor grupp arbetshandikappade arbetsökande vid arbetsförmedlingarna visar sammantaget att det finns en rad återstående problem och brister att lösa i arbetslivet. Trots en mycket hög efterfrågan på arbetskraft är också andelen förvärvsarbetande bland handikappade betydligt lägre än bland den övriga befolkningen. Arbetslösheten bland de arbetshandikappade har trots uttalade målsättningar om motsatsen successivt ökat.

En av de viktigaste åtgärder som vidtagits för att bereda arbetshandikappade meningsfullt och utvecklande arbete är etableringen av Samhallgruppen.

Dagens utveckling på arbetsmarknaden riskerar också att leda till en allt mer uttalad polarisering. Å ena sidan kan vi få en konstant brist på arbetskraft inom vissa områden. Å andra sidan innebär ökade krav på flexibilitet, utbildning etc att fler handikappade riskerar slås ut eller utestängas från arbetsmarknaden. För att möta detta krävs fortsatta och intensifierade arbetsmarknadsinsatser för handikappade. På detta sätt kan vi också tillgodogöra oss den stora arbetskraftsresurs som idag finns hos människor utanför arbetslivet. Samtidigt ges dessa människor möjlighet att ta del av alla de positiva värden som arbetslivet kan erbjuda, utöver försörjningen.

I första hand skall insatserna för arbetshandikappade direkt riktas mot arbetsmöjligheter i det reguljära arbetslivet med eller utan stöd i form av lönebidrag, arbetshjälpmedel m.m. Men vi måste också ta tillvara Samhallgruppens möjligheter att erbjuda arbetstillfällen. Samhall kan ge arbetslivserfarenhet, personalutveckling m.m. och därmed för många vara en väg ut till arbete på den reguljära arbetsmarknaden. För andra, främst personer med svårare handikapp, kan det innebära en betydande personlig utveckling att klara ett arbete inom Samhallgruppen.

Erfarenheten visar att det är svårt att utöka lönebidragsanställningen inom den enskilda sektorn och inom kommunerna i önskvärd takt. På orter och i regioner med en svag arbetsmarknad kan lönebidragen också vara särskilt svåra att använda på ett effektivt sätt. Här är Samhallgruppens arbetstillfällen värdefulla som en alternativ insats. Inte minst för gruppen med svårare handikapp, som t.ex. psykiskt utvecklingstörda, har Samhallgruppen en

särskilt stor betydelse. Skall vi lyckas med den pågående institutionsavvecklingen krävs att vi också kan erbjuda dessa grupper en meningsfull sysselsättning bl.a. i form av arbete inom Samhall.

Någon snabbare och från statsfinansiell synpunkt billigare väg att bereda ytterligare arbetshandikappade arbete, än att låta Samhall utöka sin verksamhet, torde inte stå till buds.

I anslagsframställningen för 1989/90 har Samhall redovisat att man har kommersiella möjligheter och kapacitet att erbjuda ytterligare 1 000 arbetshandikappade arbete. Marginalkostnaden för dessa tillkommande arbetstillfällen beräknas till 80% av lönekostnaderna för de arbetshandikappade anställda. Det motsvarar 1989/90 85 000 kronor per arbetstillfälle.

Regeringen har nu angivit att antalet arbetstillfällen inom Samhall bör förbli oförändrat. Enligt min mening är det angeläget att vi till viss del utnyttjar Samhalls kapacitet att bereda fler arbetshandikappade arbete. En ökning med de av Samhall föreslagna 1 000 nya arbetstillfällena borde vara lämpligt och ekonomiskt genomförbart. Härvid bör särskilt beaktas möjligheterna att kunna erbjuda fler psykiskt utvecklingsstörda arbete.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att verksamheten inom Samhall skall utökas med 1 000 arbetstillfällen utöver regeringens förslag under 1989/90.

Stockholm den 19 januari 1989

Kenth Skårvik (fp)